

Thời gian làm bài: 90 phút, không kể thời gian phát đề

ĐỀ CHÍNH THỨC
(Đề thi có 02 trang)

Họ và tên thí sinh:.....Số báo danh.....

I. PHẦN ĐỌC (6,0 điểm)

Đọc văn bản sau:

TÌM RA CHÍNH MÌNH

(1) Trong phần này, tôi muốn bàn nhiều hơn về việc tìm ra chính mình trong công việc, nghề nghiệp, chuyên môn, (...) Vì theo quan sát của tôi, có không ít người cho đến cuối đời vẫn còn loay hoay không biết nên dùng cuộc đời của mình vào việc gì. Người ta thường cho rằng đó là do thiếu các hoạt động định hướng nghề nghiệp dành cho giới trẻ. Nhưng tôi thấy lý do đó không còn đúng trong thời đại thông tin ngày nay. Hàng năm, cứ đến mùa tuyển sinh đại học, hàng loạt các chương trình tư vấn nghề nghiệp lại được tổ chức, và việc tìm hiểu tính chất của mỗi ngành nghề nào đó bây giờ cũng trở nên dễ dàng hơn rất nhiều nhờ có Internet và nhiều phương tiện truyền thông khác. Theo tôi, lý do chính là vì chúng ta đang làm ngược. Có nhiều học sinh hỏi trực tiếp các thầy cô rằng: “Em nên chọn trường nào?”. Tôi nghĩ câu hỏi ấy không thể trả lời, bởi trước đó phải hỏi câu: “Em nên học ngành gì?”. Tuy nhiên, câu hỏi này cũng chưa ổn, bởi trước đó nữa học sinh nên hỏi: “Em nên làm nghề gì?”. Muốn giải đáp câu hỏi trên, lại phải tiếp tục làm rõ nhiều câu hỏi căn cơ khác như: “Tổ chất, thiên hướng của em là gì?”, “Ước nguyện của em là gì?”, “Con người mà em muốn trở thành trong tương lai là gì?”, ... Đó là hành trình khai phóng bản thân và tìm ra chính mình. Như vậy, tìm trường, tìm ngành, tìm nghề chỉ là cái ngọn, còn tìm mình mới là cái gốc.

(2) Nếu không bắt đầu từ tìm mình rồi sau đó mới tìm nghề để làm, tìm ngành để học, tìm trường để thi thì thế nào sớm muộn cũng sẽ bị mất phương hướng và chán nản, vì trường không hợp, ngành không hợp và nghề cũng không hợp. Như vậy, tất cả mọi thứ nên bắt đầu từ “tìm mình”. Mà “cái mình” mà mình tìm ra có thể ổn định lâu dài, thậm chí ổn định suốt đời, nhưng cũng có thể thay đổi không ít lần trong đời, bởi lẽ điều đó tùy thuộc vào hành động tự lực khai phóng của chính mình. Và nếu “tìm mình” có sự thay đổi thì hiển nhiên sẽ dẫn tới sự thay đổi về tìm nghề, ngành và tìm trường... Điều đó cũng giống như sự lúng túng của cô bé Alice trong tác phẩm “Cuộc phiêu lưu của Alice vào xứ sở thần tiên” của văn hào Lewis Carroll. Trong tác phẩm, có một đoạn hội thoại giữa Alice và một con mèo biết nói khi cô bé lạc vào xứ sở này như sau:

Alice hỏi con mèo: Tớ đi đường nào bây giờ?

Con mèo trả lời: Điều đó tùy thuộc vào việc cậu muốn đến đâu chứ?

Alice đáp lại: Tớ thực sự chẳng quan tâm lắm về cái nơi mà mình muốn đến.

Con mèo: Thế thì cậu cũng không cần quan tâm là nên đi đường nào. Một khi cậu đã không quan tâm đến cái nơi mà mình tới thì đi đường nào mà chẳng được!

Quả thật, chẳng phải con mèo chịu thua trong việc chỉ đường cho Alice, mà ngay cả những người thông thái nhất cũng đành lắc đầu khi phải chỉ đường cho một người không hề biết rõ đích đến của mình là nơi đâu. Tương tự như vậy, nếu không biết rõ đích đến của đời mình, thì việc chọn nghề nào cũng sẽ trở nên vô nghĩa với người chọn. Khi ấy, chuyện chọn sai, chọn nhầm, chọn ẩu và không tìm ra được chính mình trong công việc cũng chẳng phải là chuyện đáng ngạc nhiên lắm.

*(Trích **Đúng việc** – một góc nhìn về câu chuyện khai minh – Giản Tư Trung, NXB Tri thức, Tp. HCM, 2023)*

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1. Theo tác giả, điều gì *không còn đúng trong thời đại thông tin ngày nay*?

Câu 2. Nêu luận đề của văn bản.

Câu 3. Xác định một luận điểm, một lí lẽ, một dẫn chứng trong đoạn (1) của văn bản.

Câu 4. Trong đoạn (2), tác giả đã sử dụng thao tác lập luận so sánh, điều đó có tác dụng gì?

Câu 5. Sau khi đọc văn bản trên, anh/chị rút ra được bài học gì cho bản thân mình? Lí giải.

II. PHẦN VIẾT (4,0 điểm)

Hiện nay, nhiều người sẵn sàng bước ra khỏi vùng an toàn để theo đuổi đam mê. Một số người lại tìm kiếm sự an toàn trong cuộc sống.

Dưới góc nhìn của tuổi trẻ, anh/chị hãy viết bài văn nghị luận khoảng 600 chữ để trình bày suy nghĩ của mình về vấn đề trên.

----- **Hết** -----

Thí sinh không được sử dụng tài liệu. Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.